

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

Projektnummer: 2016-1- IT02-KA201- 024294

O4 Didaktiskt material

Innehåll

- 1. Introduktion till språkinlärningsmoduler**
 - 1.1 Lingvistisk förbättring och undersökande aktiviteter
 - 1.2 Inläring av främmande språk (FL)
 - 1.3 Utveckling av kommunikation, kultur och identitet
- 2. Fonetisk medvetenhet**
 - 2.1 Presentation
 - 2.2 Beskrivning av aktiviteterna
- 3. Berättelser**
 - 3.1 Presentation
 - 3.2 Beskrivning av aktiviteterna
- 4. Färgläggningsuppgift**
 - 4.1 Presentation
 - 4.2 Beskrivning av aktiviteterna
- 5. Meningsupprepning**
 - 5.1 Presentation
 - 5.2 Beskrivning av aktiviteterna
- 6. Byte av perspektiv**
 - 6.1 Presentation
 - 6.2 Beskrivning av aktiviteterna
- 7. Förbättring av ordförrådet**
 - 7.1 Presentation
 - 7.2 Beskrivning av aktiviteterna
- 8. Språklig översättning**
 - 8.1 Presentation
 - 8.2 Beskrivning av aktiviteterna

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

1. Introduktion till språkinlärningsmoduler

I föreliggande dokument presenterar vi ett flertal didaktiska metoder för barn som inspirerats av vetenskaplig litteratur om enspråkig och flerspråkiga barns språkliga utveckling och som implimenterades av ECEC lärare och pedagoger som tog del av projektet EDUGATE.

Aktiviteterna skapades för att erbjuda praktiska didaktiska metoder för lärare och pedagoger som jobbar i tvåspråkiga skolor likaså flerspråkiga klassrum. Aktiviteterna är utformade för att konsolidera och förbättra lingvistisk utveckling i tre områden: L1 (förstaspråk) förbättring; förbättring av främmande språk; utveckling av kommunikation.

De didaktiska metoderna skapades genom att analysera och anpassa tidigare data om att möjliggöra att barnen blir skickliga i sitt förstaspråk och/eller ett främmande språk. Målet med de didaktiska metoderna är att flerspråkiga barn som talar ett annat språk i hemmet än i skolan ska utveckla och behålla färdighet i flerspråkighet. Några aktiviteter är menade att träna L1 medan andra är menade att träna konsolidering av språket som instruktionerna gavs på i syfte att bättre lära akademiska ämnen, uppnå sina mål och att använda sin lingvistiska kompetens för att gå längre i sin utbildning. För att förhindra exkludering av barn som talar ett minoritetsspråk uppmuntrar dessa metoder att värdera andra språk (även de sällan talade) och förmedla att språkinläring är roligt och att det är värdefullt att kunna flera språk.

I föreliggande projekt hade lärare och pedagoger inom ECEC chans att testa samtliga didaktiska material och anpassa dem till sina behov. Därför presenterar vi en eller fler exempel på praktiska saker som testades och anpassades av lärare och pedagoger för varje metod. Det viktigt att påminna sig om att alla didaktiska metoder som föreslås kan utvecklas ytterligare och modifieras av lärare/pedagoger efter deras kontext.

Dokumentet organiseras enligt följande: vi kommer först att presentera tre grundmoduler som anses utgöra det generella målet för de didaktiska metoderna. Vi beskriver sedan sju didaktiska material som inspirerats av vetenskaplig litteratur med särskild inriktning på forskning om språkinläring och språkbaserad pedagogik (språköversättning etc.). För varje enskilt didaktiskt material lägger vi till en eller fler aktiviteter som implementerats av lärare och pedagoger inom ECEC. För varje aktivitet inkluderar vi en åldersgrupp som aktiviteten passar för liksom en beskrivning av proceduren.

Generellt kan aktiviteterna enkelt integreras i dagliga utbildningsrutiner i förskolan och lektioner i skolan. Uppmärksamma att varje metod kan appliceras på en eller fler moduler beroende på vilket innehåll och vilken användning som varje partner tillskriver den. Varje lärare kan överväga att modifiera och anpassa metoden inte enbart i relation till vilket språk som man använder men även gällande ålder, skolämne och antalet barn man arbetar med.

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

1.1 L1 Lingvistisk förbättring och undersökande aktiviteter

Det finns två grundläggande språkfärdigheter som krävs för inläring av tillräcklig muntlig kompetens under förskoleåren: muntlig förståelse och muntlig språkproduktion. Grundläggande språkfärdigheter inkluderar även förmågan att interagera med jämnåriga och vuxna, en förmågan som bör utvecklas. Under samma period är det viktigt att tidigt identifiera problem med språket för att kunna planera aktiviteter och interventioner för att ge barn med fördröjd språklig förmåga stöd. Vi kommer nu att diskutera de lingvistiska områden som är viktiga för förbättring av L1.

Fonologi

I de tidiga stadierna av språkinläring är förmågan att (progressivt) bemästra en repertoar av ljud som tillhör språket en av de viktigaste förmågorna för barnets verbala språk. Av detta skälet är det mycket viktigt att läraren fortsätter att utveckla övningar för att befästa och förstärka förmågan att skilja mellan språkets ljud och förmågan att producera dem.

Ordförråd

Att utveckla ett rikt och tillräckligt ordförråd möjliggör inte bara ytterligare mer förfinad kommunikation med jämnåriga och vuxna men kommer även tillåta barnet att förbättra sin förståelse vilket är viktigt när barnet lär sig att läsa, eftersom man då redan besitter ett verbalt ordförråd som kan ligga till grund för att lära sig i ortografisk form. Därför bör ordförrådet som används av läraren vara stimulerande för elever och relaterat till deras liv. Det är nödvändigt att skilja mellan:

Aktivt ordförråd vilket är ord som ofta används i tal för att kommunicera. Antalet ord i det aktiva ordförrådet är alltid färre än i det passiva ordförrådet, både hos vuxna och barn.

Passivt ordförråd är ord som inte vanligen används i tal för att kommunicera, men vars betydelse är känd eftersom de har erfarits. Det passiva ordförrådet är alltid större och innehåller fler ord än i det aktiva ordförrådet, både hos vuxna och barn.

Morfologi och grammatik

Den morfologiska och morfo-syntaktiska aspekten av språket är de grundläggande förmågorna att skapa komplexa ord och meningar. Det är därför nödvändigt för läraren att inneha grundläggande kunskap om språkets grammatik för att kunna förutse vilka möjliga svårigheter och fördelar eleverna har under sin utveckling. Därför är träning av syntaktiska kompetenser från mycket tidig ålder viktig för att uppnå tillräcklig kommunikativ kompetens. Generellt sett verkar övningarna för att träna syntax vara effektivare om de föregås av inläring av struktur. Med andra ord bör reflektion komma efter sådana strukturer internaliserats som kommunikativt beteende.

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

Pragmatik

Den pragmatiska dimensionen (den sociala kompetensen av språk i olika kontexter) är nödvändig för att kunna uppnå en effektiv kommunikation. Den kan ibland även utgöra en kompensation för svårigheter med språklig bearbetning. Därför är det viktigt att lärare värderar effektivt och passande användning av språk för att kunna kommunicera även när språket innehåller fonologiska/lexikala/syntaktiska fel.

För att sammanfatta denna modulen har vi inkluderat didaktiska metoder som:

- Uppmuntrar språklig utveckling i L1 genom språkljud, ordförråd, grammatik och social interaktion;
- Att sammanställa L1 lingvistisk kompetens i syfte att identifiera fördröjning i utvecklingen av språkliga och kommunikativa milstolpar.

För att uppnå dessa mål föreslår vi lekfulla aktiviteter för att uppmuntra och utvärdera grundläggande språkliga förmågor i L1 barn, likaså L2 för invandrade barn. Vi vill påminna om att inläring av L2 hos ett barn som talar ett minoritetsspråk betyder att lära sig majoritetsspråket som talas i landet där man bor och får undervisning på.

Sådana metoder kan hjälpa barn att öva sina språkliga förmågor före läs- och skrivkunighet introduceras, eller, om fördröjning är konsekvent, att hänvisa till tjänster för tal- och språkstörningar. Dessutom kan sådana aktiviteter ge ytterligare information om den språkliga kompetensen av invandrabarn i deras L2.

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

1.2 Inlärnin g av främmande språk (FL)

Inlärnin g av främmande språk refererar till inlärnin g av ett språk som är varken minoritetsspråk eller majoritetsspråk i inlärdningskontexten (t.ex. engelska i Italien). Inlärnin g av ytterligare ett språk kan ha många fördelaktiga effekter på barnets kognitiva utveckling från mycket ung ålder. Att kunna (eller helt enkelt bli utsatt för ett annat språk) leder till större språklig finkänslighet och till en bättre metalingvistisk medvetenhet: flera studier har visat att barn som lär sig ett andra språk utöver deras L1 uppvisar en större förmåga att förstå språkliga strukturer och dess inre funktioner. De visar även ett större kompetens i manipulation av ljud och ord i jämförelse med enspråkiga barn.

Enligt befintlig litteratur är FL-inlärnin g en process med flera steg (Cummins, 1989), och därför är det viktigt att observera vilket stadie ett barn befinner sig i, i sin utveckling när en didaktisk aktivitet ska väljas.

Tidsperiod för förståelse. Eleven har ett (minskat) mottagande ordförråd, men kan inte producera något talat språk, förutom någon kort upprepning av vad barnet just hört. Förståelse är grundat på kontextuella aktiviteter. Denna period kan vara i flera månader eller till och med år beroende på kvaliteten och kvantiteten som barnet utsätts för i FL. De flesta didaktiska aktiviteterna som vi föreslår/implementerar i gällande modul kan göra det möjligt för eleven att ta sig igenom förståelse perioden och börja kommunicera med det nya språket.

Den första spontana (verbala) produktionen. Barnet har ett litet ordförråd för mottagande och uttryck och kan producera meningar med minst två ord. I vissa fall kan barnen producera korta meningar, men inte alltid på rätt sätt. I de fallen bör didaktiskt material användas på ett sådant sätt att verbalt ordförråd och grammatisk befästning främjas, både i förståelse och produktion.

Uppkomsten av tal. Barn kan producera korta meningar och förstår enkla instruktioner eller korta berättelser. De kan svara på mycket enkla frågor och repetera och/eller göra meningar fullständiga. I detta stadiet kan en intressant didaktisk aktivitet innebära att barnet återberättar vad berättelsen handlade om genom ett annat perspektiv.

Flyt i FL: eleven kan använda och fullt bemästra komplexa meningar, både i muntlig produktion och förståelse. Det är möjligt att barn visar förmågan att överföra strategierna som de lärt sig genom L1 till ett nytt språk. I sådana fall är det möjligt att föreslå uppgifter som involverar användningen av berättande.

För att summera, enligt den ovan nämnda processen, utvecklas mottagande förmåga alltid före produktion av språk vid inlärnin g av nytt språk. Av denna anledning borde läraren undvika att kräva en överdriven ansträngning inom språklig produktion eftersom det kan vara frustrerande för e barnet. Utöver detta är det nödvändigt att göra FL-inlärnin g så lik L1-inlärnin g som möjligt i ett tidigt skede av språkinlärnin g.

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

Generellt sätt pekar detta perspektivet på att språkutbildning spelar en nyckelroll för att barnet ska kunna lära sig ett främmande språk. Det är viktigt att bemärka att det i en strukturerad inlärningsituation, såsom ett klassrum, finns en begränsad tid avsatt för främmande språk. Ett annat problem kan vara att kvaliteten på input inte är av hösta kvalitet. Alltså, till skillnad från den naturliga L2-inlärningskontexten, kan FL-kontexten vara det enda som representeras av läraren. Därför är ett barn involverad under en begränsad tid och liten input i jämförelse med andra språklärande villkor.

Däröver bör man överväga huruvida läraren kan vara icke-infödd talare i det främmande språket. Dock måste det betonas att kommunikation genom FL med andra barn genom att icke-perfektion i uttal, grammatik och ordförråd inte kan minska den språkliga kompetensen hos ett barn: språk lärs inte genom endast imitation. Därför är det inte troligt att eleverna imiterar varandras fel, eftersom de ägnar sig åt sin egna inlärningsprocess.

Därför är målen med den andre modulen:

- Att förstå barns språkliga utveckling i fråga av deras mottagande och produktiva förmågor i ett FL;
- Att uppmuntra mottagande förmågor i ett FL, baserat på ljud, ord och meningar i FL;
- Att befästa produktiva förmågor i ett FL.

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

1.3 Utvecklingen av kommunikation, kultur och identitet

Den tredje modulen berör didaktiska metoder som siktar på att underlätta kommunikation mellan barn, utöver deras etniska/kulturella/lingvistiska ursprung. Uppmärksamma att kommunikativa förmågor kan bidra med att bygga ett barns sociala samhälleliga identitet.

Närvaron av mer än ett språk hos ett barn implicerar samvaron av fler kulturer. Som en konsekvens av detta kommer barnet att utveckla en mer komplex identitet. Däröver kan närvaron av ett flerspråkigt barn i klassrummet påverka hela klassen: genom att komma till insikt om att samma sak kan kallas olika saker kan det flerspråkiga barnets klasskamrater utveckla ett större lingvistisk och meta-lingvistisk medvetenhet. Förhoppningsvis kommer det hjälpa barn att utveckla förmågan att se saker från ett annat perspektiv och att förstå olika synvinklar.

Därför är uppmuntringen av L1 hos invandrarbarn inte endast fördelaktigt för utvecklingen av deras L2, men även alla andra barn i klassrummet kan förbättra sin meta-lingvistiska förmåga (till exempel, genom att lära sig att ord är etiketter som kan skilja sig mellan språk), och lära sig en positiv attityd till alla språk som talas i gruppen.

Därför finns det flera skäl till att det viktigt att underhålla ett barns minoritetsspråk. Å ena sidan är det grundläggande för det flerspråkiga barnets identitet för att bibehålla sina relationer till barnets ursprungsland; å andra sidan är det även viktigt för enkelspråkiga klasskamrater att få se saker från ett annorlunda perspektiv, och utveckla tolerans mot olika synsätt, ideer och traditioner.

Målen med den tredje modulen är:

- Att värdesätta de kulturella aspekterna av språklig mångfald, genom att betona bidraget av varje enskild elev (och dennes kultur) i klassrummet;
- Att uppmuntra olika kommunikationsstilar som kan tillhöra olika språk/kulturer som representeras i klassrummet för att undvika kommunikationsproblem;
- Att förbättra mottaglighet för olika språk bland eleverna.

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

2. Fonetisk medvetenhet

2.1 Presentation

Fonetisk upprepningar i olika språk kan vara olika i fråga av antal och typer av fonem. Till exempel har engelskan 10 vokaler och 21-24 konsonanter (antal kan skilja sig i olika varianter av engelska). Italienska har 7 vokaler och 23 konsonanter.

Trots dessa tvärspråkliga skillnader i ljudens upprepningar lärs alla språk in under barnets första månader utan ansträngning, genom att bygga upp en fonetisk repertoar som är grundat i modersmålet (i fall där barnet utsätts för endast ett språk). Detta betyder att vi omedvetet kategoriserar olika upplevda ljud till kategoriska serier som är specifika för ett speciellt språk, när vi lär oss modersmål.

Under åren i förskolan börjar barnen uppvisa en känslighet för ljudstrukturer och detta kallas fonetisk medvetenhet. En sådan förmåga involverar kompetensen att upptäcka och manipulera ljud i talat språk samtidigt som ljuden kan skiljas från mening (t.ex. om ett barn är medveten om att ordet *caterpillar* är längre än ordet *train*, kan en vara säker på att hen kan skilja ett ord från dess mening). Därför är barn som kan upptäcka och manipulera ljud i tal fonetiskt kompetenta.

Fonetisk medvetenhet verkar vara särskilt viktig för att lära sig läsa och skriva. Barn som är omedvetna om att tal består av små ljud har svårt att lära sig läsa. Barnets förmåga att reflektera över själva språket, särskilt språkens ljud, stöder barnets inläring av skriftligt språk.

Av detta skäl spelar fonetisk medvetenhet en nyckelroll i utbildning eftersom förmågan är relaterad till senare framgång i läsning och skrivning.

2.2 Beskrivning av aktiviteterna

Ljuddetektering

Använd en dator för att spela något ljud, exempelvis: telefon, applåder, cat. Skapa eller spela dessa ljud och låt barnen lyssna. Lär sedan barnet att räcka upp handen när de hör ett specifikt ljud (t.ex. alarm).

Spela de relevanta ljuden; barnen bör räcka upp sina händer. Introducera nu ett annat ljud (t.ex. en telefon som ringer). När barnen hör det ljudet ska de ta ned handen.

Barnet räcker upp sin hand när ett specifikt ljud spelas, medan hen tar ned sin hand om ett annat ljud spelas. Detta introducerar barnet till att öva sin förmåga att upptäcka speciella ljud och skilja dem från andra liknande ljud.

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

Använd ett par tydliga ljud (eller fler, beroende på barnens ålder) tills barnet har bemästrat aktiviteten. Istället för att räcka upp handen kan barnet få göra olika rörelser som att röra sin näsa, skaka sin fot, etc. (Det ska vara en lekfull aktivitet). Det är viktigt att påminna sig om att målet är att barnen ska kunna skilja mellan två (eller fler) liknande ljud, genom kroppslig respons.

Fonemdetektering

En liknande aktivitet som kan vara mer lingvistiskt knepigt består av att spela olika sorters ljud, alltså lingvistiska ljud, som skiljer sig åt med en fonetisk skillnad (till exempel betoning eller uttal). För att göra detta är det viktigt att finna en samling ”minimala par-ord”. Vad är ett minimalt par? I fonologi är minimala par ordpar som endast skiljer med ett fonologiskt element, alltså en fonem, och har skilda innebörder. Till exempel finns det i engelskan minimala ordpar baserat på växlingen mellan p-b:

pig big

path bath

pug bug

Man kan applicera ljuddetekteringsleken till denna nya samling stimuli (till exempel: ”räck upp dina händer när du hör ett ord som börjar p”).

Observera: du kan expandera dessa uppgifter på flera sätt. Till exempel kan du be barnen att repducera/härma ordet innan de höjer handen (eller ej). Du kan också lära barnen att ge olika beteendesvar (klappa händerna eller stå upp) beroend epå olika ljud. Kom ihåg att målet vara att barnen utvecklar lingvistiska ljud på ett kompetent sätt och visar för läraren att de kan skilja dem åt. För att hitta relevanta fonem i ett språk kan du konsultera böcker om inlärningsböcker för språket (till exempel, franska fonem).

Tänk på ett ljud som är särskilt svårt i ett språk (till exempel, som lärs in sent i barnets utveckling). Fundera över hur din elev kan skilja ett ljud från andra potentiellt liknande ljud i ett språk.

Observera att samma aktivitet kan appliceras på FL-klasser med. Till exempel, här följer en omfattande lista av minimala parljud som kan användas för att organisera FL-klasser i engelska: https://www.speech-therapy.com/index.php?option=com_content&view=article&id=134:mp2&catid=9:resources&Itemid=108

A. Fonologisk medvetenhet i L1 (framtaget av ECEC-lärare och pedagoger från Slovenien)

Ålder och grupp: 4-6 år gamla (4 upp till 8 barn)

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

Beskrivning:

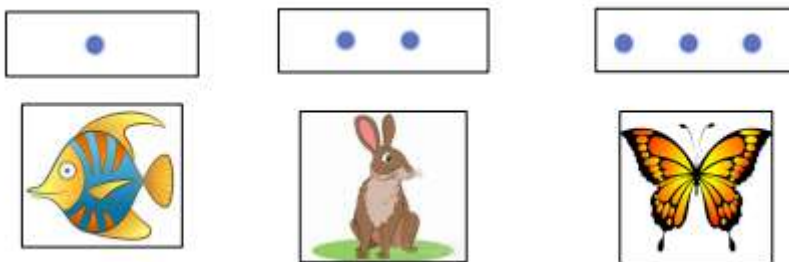
Ordlängd: Läraren använder en samling olika bilder som föreställer flera ord av varierande längd och säger varje ord högt. Barnen visar genom sitt beteende (hoppa; klappa händerna) om ordet är långt eller kort. Exempel: barnen visar längden på ett ord med deras händer; barnen visar längden av ordet genom att hoppa (de hoppar så långt som de tycker att ordet är);

Barnen visar ordets längd genom att välja olika objekt; de kan ha ett långt och ett kort objekt framför dem t.ex. band, leksaksormar, snören, leksakståg etc. och de väljer den som passar.

Barn i 4-6 års ålder kan utöver detta ombes visa längden på sitt namn med snöre och band.

Att känna igen ord som rimmar i FL (engelska): Lärare använder en samling bilder som barnen har lärt sig sedan tidigare, till exempel namn på färger. Barnen sitter i en cirkel och läraren lägger bilder i mitten av cirkeln. Läraren ger ett fler två exempel på ord som rimmar (t.ex. HEAD – RED, HELLO – YELLOW). Därefter säger läraren ett ord ber barnen att hitta den färg som rimmar (QUEEN – GREEN, JACK – BLACK, NIGHT – WHITE, TRUE – BLUE).

Detektering av antal stavelser i L1 och i ett FL (engelska): Läraren använder en samling av olika bilder och visar hur varje ord uttalas. När läraren säger varje ord visar hen också antalet stavelser genom att klappa händerna (vi kan även stampa med fötterna, knäppa med fingarna, hoppa etc.). Sen använder läraren 3 bilder med en, två och tre punkter och lägger de på marken. Barnen säger orden, visar antalet stavelser och lägger bilderna intill rätt antal prickar.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

Lek med djurläten för att öka lingvistisk medvetenhet (föreslagits av lärare/pedagoger under LTTA-mötet i Piacenza).

Ålder och grupp: 4-6 år gamla (4 upp till 8 barn)

Beskrivning: Istället för att leka med ord eller andra språkliga strängar, visa barnen en video där djurens läten reproduceras i olika språk. Barn hör olika språkliga versioner av djurläten. Barnen blir medvetna om de olika sätt språk används för att representera djurläten (till exempel låter hundens skall på BAU BAU på italienska, HAU HAU på finska, WOOF på engelska och WANG på kinesiska).

Dessutom kan barnen klara att ge beteendesvar (klappa händerna eller hoppa) när liknande språkljud spelar (t.ex. hundens ljud i finska och italienska liknar varann med inte engelska och kinesiska).

Invandrade barn kan ombes beskriva djurens läten i sitt egna språk och be sina klasskamrater att upprepa de. Denna aktivitet kan bli en möjlighet för lärare/pedagog att tala om hur olika språk används för att uttrycka samma innehåll, och därigenom bredda lingvistisk medvetenhet hos barnen.

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

3. Berättelser

3.1 Introduktion

Berättelser är vanliga i olika kontexter, kulturer och tider. Berättelser kan ses som ett sätt att förmedla kulturellt viktig information redan de allra första livsåren. Enligt forskning har barn en viss uppfattning om vad en berättelse är vid 3 års ålder. Med tanke på berättelsernas vida förekomst utgör de ett utmärkt sätt att uppmuntra barnens spontana språk, och reflektion över distinkta strukturella och lingvistiska förändringar mellan kulturer. Således ger berättelser ett fördelaktigt sätt att uppmuntra och bedömma flera aspekter av språklig utveckling i enkelspråkiga barn inte endast i deras L1, men också i ett FL eller i deras L2.

Ur ett lingvistiskt perspektiv involverar skapandet av en berättelse lexikal kodning av information av om händelser, tidsförhållanden, karaktärer, deras mål, deras mentala tillstånd. Dessutom måste barn göra kopplingar för att sammanlänka händelser och karaktärer. Slutligen är berättandet en social aktivitet som sätter berättaren (vuxen eller barn) i relation till sin public (barn eller andra grupper). Bortom makrostrukturen som vi just diskuterat, involverar berättandet mikrostrukturer som har att göra med specifika språkliga strukturer som används (enkla meningar, underordnade satser, meningar med pronomen).

Flertalet forskare har utnyttjat berättande som metodologi för att utvärdera eller uppmuntra ett barns språk. I denna didaktiska metodologi framför vi en väl känd uppgift som använts i tidigare litteratur för att skapa en berättelse genom ett flertal bilder: berättelsen om grodan (Mayer, 1969).

3.2 Beskrivning av aktiviteterna

Bildboken "berättelsen om grodan" innehåller inga ord och skapar en god kontext för språkproduktion. Utöver händelseförloppet kräver uppgiften att barnen drar slutsatser om karaktärernas relationer, tankar, känslor och motiveringar genom berättelsen.

Pedagog: "här är en berättelse om en pojke, en groda och en hund. Jag vill att du först kollar igenom bilderna och sedan berättar en historia när du kollar igenom de igen".

Först väljer pedagogen en berättelse och skapar en följd av bilder för varje karaktär, händelse, etc. (du kan även be barnen att hjälpa dig ordna en följd). Be barnen att gå igenom bilderna och att sedan berätta en berättelse för sina klasskamrater i deras L1, L2 eller till och med FL (beroende på hur väl barnen verkar kunna språket). Det finns två sätt för barnet att berätta historien. Medan hon berättar har hon varje bild framför sig och bilderna byts ut under berättelsens förlopp. En variation till övningen är att låta barnet berätta historien utan att se bilderna. I det fallet kan barnet tendera att beskriva varje bild som en enskild händelse och inte som en del av berättelsen. I det andra fallet kan barnet upprepa viktiga delar ur berättelsen men inte allt som hände. Den andra varianten kan förbättras genom att korta historier väljs.

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

Välj berättelse på ett noggrant sätt. I samarbete med flerspråkiga barn (och föräldrar), kan läraren även använda historier från deras hemland och lägga fram de för hela klassen. Gör på samma sätt, skapa bilder utifrån de viktigaste händelserna och karaktärerna och be barnen att skapa en sammanhängande berättelse.

A) Berättelser i FL: pepparkaksmannen (framtaget av ECEC-lärare och pedagoger i Tjeckien)

Ålder och grupp: 4-6 år gamla (upp till 12 barn)

Beskrivning: aktiviteten hålls på engelska. Läraren introducerar en berättelse genom att visa bilder som grundas i en bok. En ritning över huvudkaraktärerna presenteras till barnen. Barnen ombes att igen rita berättelsens karaktärer: Därefter läser läraren berättelsen. Barnen visar bilder av karaktärerna de gjort när de nämns i berättelsen. Därefter får barnen återberätta berättelsen.

B) Berättelser i en tvåspråkig kontext (framtaget av ECEC-lärare och pedagoger i Sverige).

Ålder och grupp: 2 till 6 år gamla (upp till 6 barn; beroende på berättelsens komplexitet)

Beskrivning: läraren visar berättelsens bilder och beskriver de genom att använda majoritetsspråket (instruktionsspråk; t.ex. svenska). Berättelsen skildras genom bildernas följd. Sedan ber läraren de (två-, flerspråkiga) barnen att berätta samma berättelse på ett annat språk (t.ex. finska) utifrån varje bild. Varje händelse måste översättas till ett annat språk lite i taget. Barnen bidrar med sitt ordförråd. Läraren kan hjälpa de koppla samman orden i barnens L2 (finska).

Råd: övningen behöver inte ske på en gång: barnen kan börja med att titta på en bild och beskriva den på majoritetsspråket och sedan i L2, därefter stegvis sammanfatta berättelsen.

Referens:

Mayer, M. (1969). Frog, where are you?. New York: Dial Press.

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

4. Färglägningsuppgift

4.1 Inledning

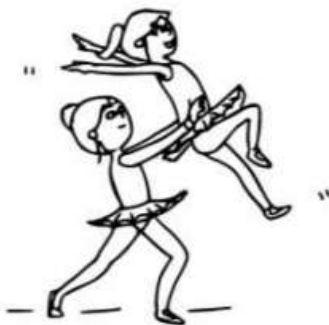
Enligt aktuell litteratur på ämnet barns förståelse verkar färgläggningsboks metoden (Zuckerman et al., 2016), även kallad färglägningsuppgiften, vara den lämpligaste metoden för att utreda språkförståelse hos barn i förskolan. I denna uppgift ombes barnen färglägga ett element i bilden. Däremot, i kontrast till den traditionella färglägningsuppgiften, behöver barnen göra ett lingvistiskt val att färglägga endast en specifikt element av bilden, efter deras förståelse av instruktionerna. Färgläggningsmetoden är grundad på en enkel ide: barn ska visa sin förmåga att förstå en specifik mening/ord/etc. genom att färglägga föremål på en bild.

4.2 Beskrivning av aktiviteten

Uppgiften består av att lyssna på en mening som innehåller exempelvis ett specifikt muntligt uttryck, eller en komplex syntaktisk struktur. Därefter ger läraren ytterligare instruktioner om hur barnen kan färglägga bilden. Varje bild är gjord på ett sådant sätt att den innehåller flera karaktärer utan färg. Genom att titta på vilken karaktär barnet färglägger (och om det är med rätt eller fel färg) kommer att ge läraren en aning om hur väl barnet förstår muntliga instruktioner. Övningen eftersträvar att likna kommunikation i en vardaglig situation.

Exempel:

”Färglägg bilden så att den röda ballerinan lyfter upp den gröna ballerinan” eller ”färglägg målningen så att de röda ballerinan blir lyft”.

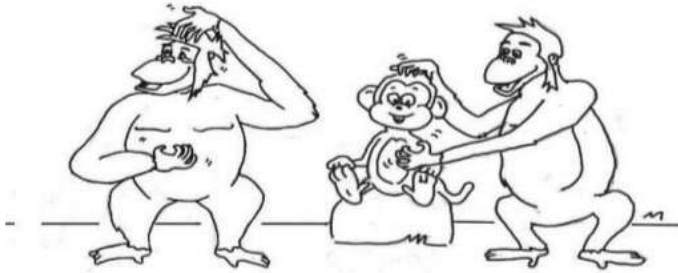

”Färglägg bilden så att den gröna apan sitter på er sten och den blåa apan kliar sig själv”.

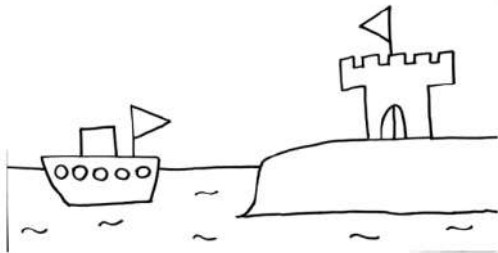

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

”Färglägg målningen så att en båt passerar förbi. Dess flagga är röd.”

A) Förbättring av ordförråd genom färgläggningsuppgift (framtaget av ECEC-lärare och pedagoger från Piacenza, Italien)

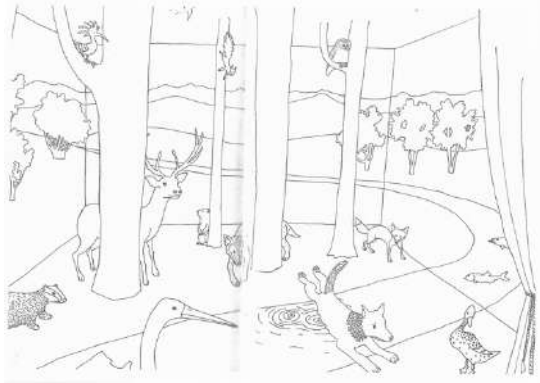
Using coloring task to enhance vocabulary in L1 (proposed by ECEC teachers and educators of Piacenza, Italy)

Ålder och grupp: 4 till 5 år gamla (upp till 7 barn)

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

(Tack till Alessandra Repetti)

Beskrivning: läraren visar bilden ovan. Sedan ber läraren barnen att göra hunden brun, räven röd, fiskarna gröna och vattnet blått. Barnen kände redan till de ord (färger och namn) som användes.

B) Användning av färgläggningsuppgift för att förbättra förståelsen i ett FL (framtaget av ECEC-lärare och pedagoger i Piacenza, Italien)

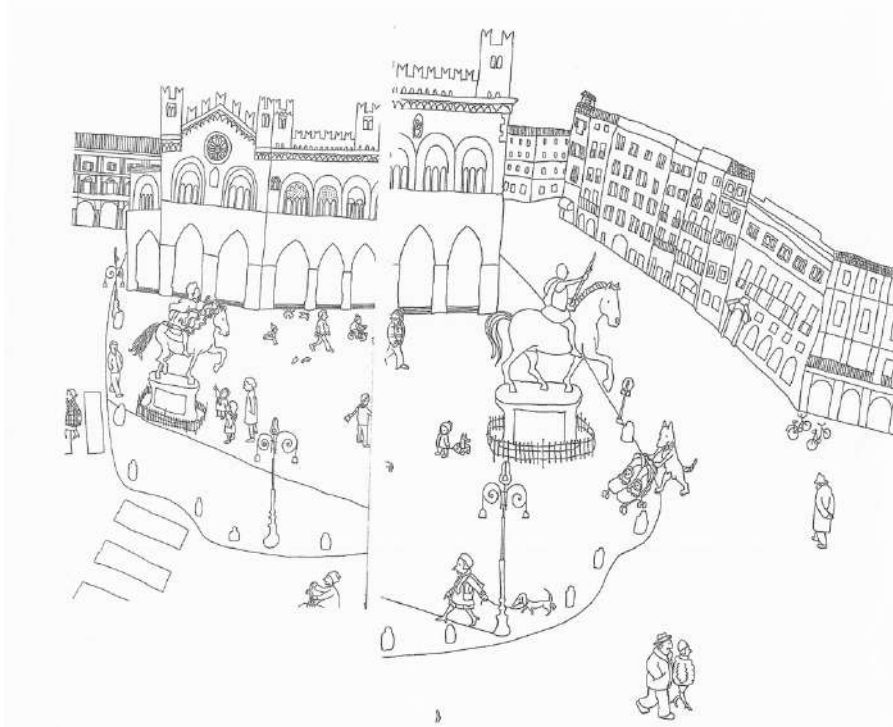
Ålder och grupp: 4 till 5 år gamla (upp till 7 barn)

Beskrivning: läraren visar bilderna nedan. Sen ber läraren barnen att färglägga den större statyn röd och den mindre grön. Generellt sett baseras alla aktiviteter användningen av komparativ (större/mindre, etc.) som barnen introducerats till tidigare.

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

(Tack till Alessandra Repetti; Bonomini, A. 2014)

C) färgläggningsuppgift för att förbättra ordförrådet i engelska som FL (framtaget av ECEC-lärare och pedagoger från Lettland)

Ålder och grupp: 4 till 6 years år gamla (upp till 10 barn)

Beskrivning: läraren läser upp meningarna nedan. Barnet behöver sedan måla och färglägga de element läraren föreslår på rätt sätt. För 6-åriga barn uppmantras läraren ge barnen en skriftlig kopia av meningarna (med andra ord låta barnen se ordet TRÄD; GRÖN; SOL; HUL; KATT; etc.). Dessa ord uttalades även högt av läraren.

- Måla ett högt träd
- Gör det grönt.
- Det är soligt idag. Rita solen. Färga den gul.
- Rita en katt under trädet. Katten är brun. Katten har gröna ögon.

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

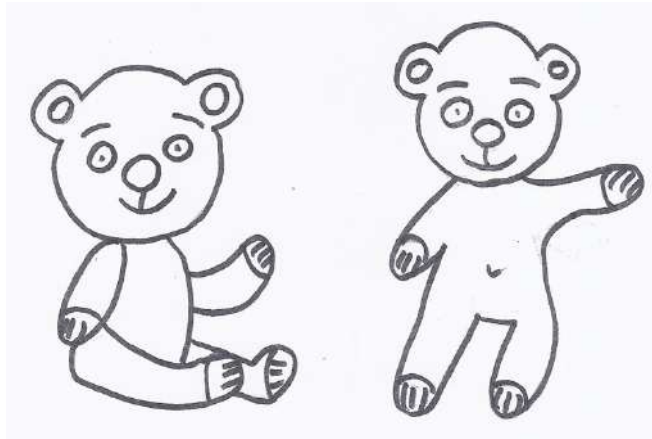
D) Färgläggningsuppgift för att förbättra ordförådet och spatial förmåga i FL engelska (framtaget av ECEC-lärare och pedagoger från Polen)

Ålder och grupp: 2 till 6 år gamla (upp till 10 barn; beroende på uppgiftens komplexitet)

Beskrivning: läraren läser upp de meningar som står nedan och ger sedan barnen bilderna som visas nedan. Barnet måste rita och sedan färglägga på rätt sätt.

Lyssna och färglägg:

- En brun sittande teddybjörn
- En röd dansande teddybjörn
- Teddybjörnen till vänster har gula ögon

Lyssna och färglägg ansiktena:

- Öronen är gröna
- Ögonen är blåa
- Nosen är orange
- Munnen är råda
- Håret är rött

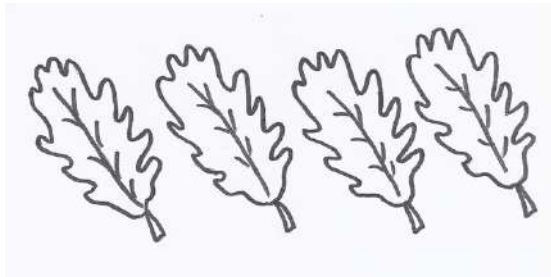
2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

Lyssna och färglägg:

- Det andra lövet från vänster sida
- Det tredje lövet från vänster sida

Referenser:

Zuckerman, S., Pinto, M., Koutamanis, E., van Spijk, Y. (2016). A New Method for Testing Language Comprehension Reveals Better Performance on Passive and Principle B Constructions. BUCLD 40: Proceedings of the 40th annual Boston University Conference on Language Development.

Bonomini, A. (2014). Piacenza a naso in su e qualche volta in giù. Guida illustrata per bambini e non solo. Piacenza: Officine Gutenberg.

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

5. Meningsupprepning

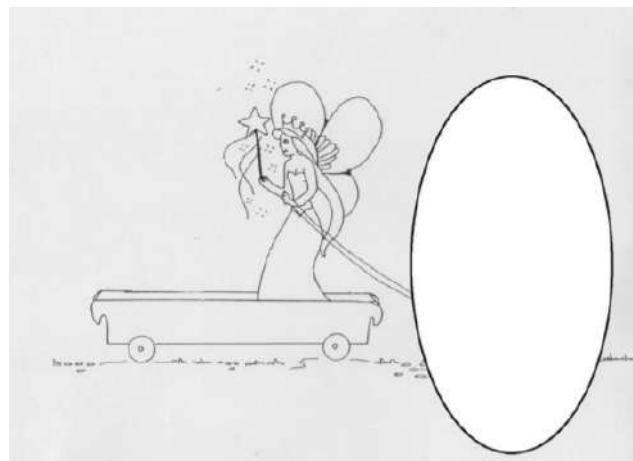
5.1 Introduktion

Meningsupprepning

Enligt tidigare forskning är framkallad meningsupprepning den mest pålitliga psykolingvistiska markören för språknedsättning (Conti-Ramsden et al. 2001). Dessutom är det en mycket enkelt uppgift eftersom den endast korta meningar repeteras ("Katten äter") och, om möjligt, med samhörande bilder. I de korta meningarna är det viktigt att använda ord som gradvis blir mer komplexa, alltså är det viktigt att ge barnen en tillräcklig men inte för komplex input. Det är viktigt att kontrollera antalet stavelser; till exempel, kan en börja med meningar som innehåller 10 stavelser och sedan meningarnas längd och komplexitet. I det EU-finansierade projektet Cost Action (Gavarrò, 2017) finns flera övningar med meningsupprepning. Syftet med övningarna är att barnen först lyssnar på en mening och sedan upprepar den.

Framkallande av meningsbyggnad

En kan överföra metoder som använts till forskning till utbildningsuppgifter. En metod för att framkalla språkproduktion består i att be barnen att skapa specifika meningar när struktur har introducerats till barnet. Även för denna övningen behövs ett flertal bilder, som passar meningarnas kontext. Till exempel, om vi vill att ett barn ska ställa en fråga behöver vi visa hen en bild med två karaktärer, varav en är dold som i Guasti, Branchini och Arosios uppgift (2012).

Pedagog: fén drar någon, samtidigt som hen pekar mot ellipse. Fråga dockan vem (som blir dragen vs. vad fén drar)? Be sedan barnet ställa en fråga till dockan för att ta reda på vad för något som blir draget eller som fén drar.

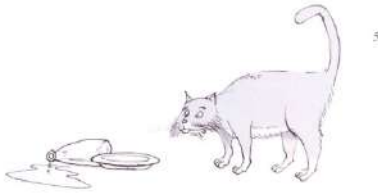
2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

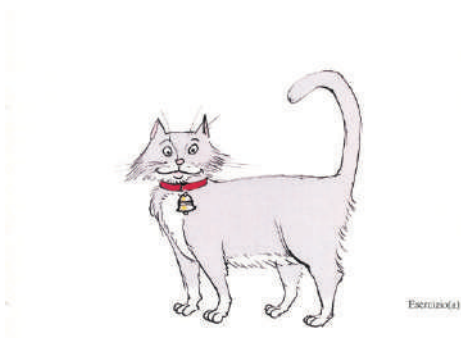
Ett ytterligare sätt att träna talare på att använda specifika meningsbyggnader som vi vill att de ska använda/lära sig (aktiv/passiv; dativ; fullständiga substantiv/pronomen; etc.) har tagits fram av Messenger, Branigan och McLean (2011).

5.2 Beskrivning av aktiviteterna

I beskrivningen förser vi läsaren med ett flertal exempel på meningsupprepning från Gardner et al., 2007. Författarna skapade 16 meningar. Dessa sammaställde tempus (föregånget, framtiden) som "katten ville ha lite mjölk"

Inbäddad fras: 'katten **med klocken** är glad'

Dative uppbyggnad 'Hunden **ger katten** mjölk'

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

Exempel på hur en docka kan användas för att introducera en uppgift:

Pedagog: detta är Bik. Han förstår bara när barn talar med honom och han vill höra en berättelse med. Så, när jag säger någonting, säger du det till Bik. Lyssna noggrant och säg allting till Bik som jag säger till dig. Okej? Då testas vi.

Sedan upprepar barnet meningen.

Observera att valet av meningar grundas i det språk som ska tränas. Använd det ordförråd som ska testas hos barnet. Alla ord måste kunna förvärfvas i tidig ålder (till exempel katt, hund, mjölk) och barnen ska känna igen order oavsett socioekonomisk och kulturell status.

För att implementera uppgifter med meningsbyggnad kan läraren föreslå det som en aktivitet för hela klassrummet och inte endast med enspråkiga barn (för att uppmuntra inläring av komplexa strukturer i deras L1), istället även med flerspråkiga barn för att förbättra deras syntaktiska kompetens i specifika syntaktiska strukturer i sitt majoritetsspråk.

Barnet blir uppmanad att bilda korta meningar i sitt L1 efter att de hört en beskrivning som involverar en specifik syntaktisk struktur av läraren. För att lyckas behöver barnen förstå vad läraren säger och kontinuerligt interagera med hen, genom att ge ytterligare beskrivning.

Läraren/testledaren har ett urval av handmålade bilder/kort som illustrera händelser (till exempel, mor som badar en pojke, björn som jagar en mus, ko som sparkar en katt). Läraren visar barnen det första kortet och beskriver det med en särskild struktur (till exempel, en kort passiv) och ber ett barn att beskriva det andra kortet verbalt.

Exempel från Messenger et al., 2011:

Pedagog: fåret chockar flickan (aktiv mening)

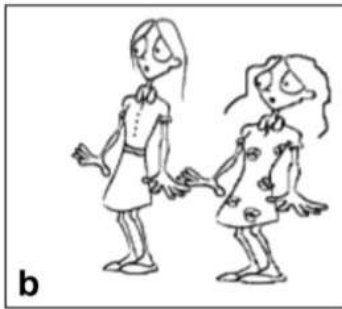
ELLER

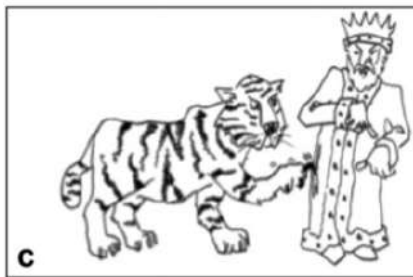
2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

Pedagog: flickorna blir chockade (kort passiv)

Barnet måste beskriva följande bild (tigern river kungen eller kungen blir riven).

Valet av en specifik syntaktisk struktur kan skilja sig beroende på målet av inlärningsaktiviteterna, likväl vilket språk används.

Detta didaktiska material gör det möjligt för barn att uppnå bättre kunskap om olika syntaktiska strukturer i ett språk. Barnen kan så småningom bli mer medvetna om strukturerna som är mer komplex och mindre vida använd. Dessutom kommer denna aktivitet att förbättra barnets syntaktiska kompetens genom att låta barnet använda strukturer som är ovanliga och svåra.

A) Meningsupprepning för att förbättra ordförråd i ett FL (framtaget av ECEC-lärare och pedagoger från Piacenza, Italien)

Ålder och grupp: 2 till 5 år gamla (upp till 9 barn)

Beskrivning: i början av varje lektion föreslår läraren en 'hallåsång'. Barnen upprepar 'hallå hallå, vad heter du?' och de svara med att sjunga 'Mitt namn är ...' och alla skriker sina namn. Alla barn deltar och känner igen sången som den första hälsningen.

Alternativt visar läraren formen av ett tomt ansikte. Barnen måste klistra på olika delar på ansiktet (ögon, näsa, mun, etc.); när ett barn frågas vad som ska klistras fast säger läraren 'Bob har ...' och ber barnet att upprepa meningen och lägga till ansiktets del.

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

B) Kontroll av språkförmåga i L1 (framtaget av ECEC-lärare och pedagoger från Milano-Bicocca Universitet, Italien)

Ålder och grupp: 2 till 5 år (möjligen 1-2 barn eller mycket små grupper)

Beskrivning: Läraren läser följande meningar och visar en bild för varje mening. Barnen måste upprepa exakt samma ord som läraren har sagt. Det didaktiska materialet förbereddes på Italienska och ingår i området morfo-syntaktisk utveckling genom träning av olika aspekter av språklig förmåga. Alla dessa egenskaper och särskilt förmågan att upprepa och skapa subjekt med kritisk fonematik, anses vara kliniska markörer för fördröjning av språk inom psykolingvistisk forskning (Bortolini et al., 2006).

Meningar som läraren ska uttrycka:

- 1) "Il bambina **la** tocca" (ordagrann översättning: barnet (det) rör), medan följande bild visas för barnen.

- 2) "Il cane **è lavato** dal bambino" (ordagrann översättning: hunden blir tvättad av pojken).

- 3) "Il bambino **che beve il latte** è piccolo" (ordagrann översättning: barnet som dricker mjölk är litet).

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

Referenser:

Bortolini, U., Arfé, B., Caselli, C., Degasperis, L., Deevy, P. and Leonard, L. B. (2006). Clinical marker for specific language impairment in Italian: The contribution of clitics and non-word repetition. *International Journal of Language and Communication Disorders*, 41, 695–712.

Gardner, H., Froud, K., McClelland, A., van der Lely, H.K. (2006). Development of the Grammar and Phonology Screening (GAPS) test to assess key markers of specific language and literacy difficulties in young children. *International Journal of Language and Communication Disorders*, 41, 513-540.

Gavarró, A. (2017). A Sentence Repetition Task for Catalan-speaking typically-developing children and children with Specific Language Impairment. *Frontiers in Psychology*, 8:1865.

Guasti, M.T., Branchini, C., & Arosio, F. (2012). Interference in the production of Italian subject and object wh-questions. *Applied Psycholinguistics*, 33, 185-223.

Messenger, K., Branigan, H.P., McLean, J.F. (2011). Evidence for (shared) abstract structure underlying children's short and full passives. *Cognition*, 121, 268-74.

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

6. Perspektivskifte

6.1 Introduktion

När barn lyssnar på en berättelse antar de den huvudprotagonistens perspektiv och fortsätter att hålla sig fast vid detta perspektiv när de återberättar berättelsen (Rall & Harris, 2000). Detta är en vanlig aspekt som demonstrerar barnets förmåga att ansluta sig till huvudkaraktärens perspektiv inom en berättelse. I kontrast är förmågan att byta perspektiv till en annan påhittad karaktär en mycket utvecklad förmåga som kan utvecklas under förskoleåren, men som kan saknas delvis i detta utvecklingsstadiet.

I allmänhet anses barn vara mer benägna att byta perspektiv och återkalla berättelsen genom karaktärer som verkar goda, eller "närmare" till barnet, eftersom de "goda" karaktärerna oftare är berättelsens huvudkaraktär.

Därför kan övningen varieras genom att den berättas genom en annan karaktärs perspektiv (kanske från den mest annorlunda från ett kulturellt synsätt) vilket kan erbjuda barnet en möjlighet att göra ett skifte i den mentala uppbyggnaden av berättelsen.

6.2 Beskrivning av aktiviteterna

Nedan redovisar vi ett exempel baserad på en serie populära engelska berättelser för förskolebarn.

I föreliggande metodologi föreslår vi att börja med en berättelse i ditt L1 eller L2, eller i ett FL.

Se för exempel: var är du blå känguru?

(<https://www.worldbookday.com/videos/where-are-you-blue-kangeroo/>)

Berätta berättelsen för ett barn (var är du blå känguru?). Be sedan barnet att återberätta berättelsen från en annan karaktärs perspektiv (till exempel., den blå kängurun).

Denna metodologi kan appliceras i ett flerspråkigt klassrum med. Alltså, genom att välja en passande berättelse kan vi be barnen att återberätta den genom den karaktär som är mest socialt och kulturellt olik barnet.

A) Perspektivskifte i ett FL: kattunge och valp har gjort en tårta (framtaget av ECEC-lärare och pedagoger från Tjeckien)

Ålder och grupp: 4 till 5 år (upp till 8-9 barn)

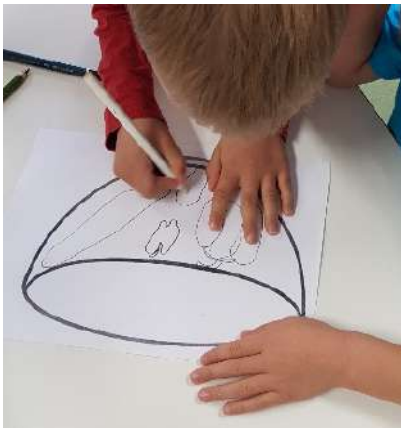
2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

Beskrivning: Eftersom aktiviteten presenterades i ett FL (engelska), fanns det ett fas före lyssnande när barn utsattes för ett relevant ordförråd till berättelsen för att de ska förstå de nya orden. I denna fasen presenterar läraren en ”magisk” låda med all mat som tas upp i berättelsen. Barnen kunde lukta, röra och lyssna på vilket sorts ljud maten gjorde i lådan när läraren skakade den. Barnen kan försöka gissa vad som kan vara i lådan.

Inlyssningsfasen: läraren berättar historien och visar upp huvudkaraktärerna (kattunge, valp, björn) och aktuellt ordförråd.

Efter inlyssningfasen: i berättelsens slut delas barnen in i grupper om tre (varje barn antar en roll som kattunge, valp eller björn) och ges en bit papper med en ritning av en skål (se ritning nedan). De behöver rita 4 bitar mat som varje karaktär lade i tårtan enligt berättelsen. De ombads återkalla vilken mat som lades i kakan i berättelsen enligt sin karaktärs perspektiv. Därefter får de rita skålen med mat (se bild nedan).

Sedan delar alla barn bilderna med varandra och berättar vad för mat de målat i sina skålar.

Referens

Rall, J., & Harris, P. L. (2000). In Cinderella’s slippers? Story comprehension from the protagonist’s point of view. *Developmental Psychology*, 36,202–208.

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

7. Förbättring av ordförråd

7.1 Introduktion

Övning i namngivning

Namngivning kan beskrivas som förmågan att sätta en etikett på olika saker i världen. Barnen kan flera etiketter för att namnge saker runt dem, men förmågan att återkalla och uttrycka dessa etiketter kan ibland vara inkorrekt.

Ibland kan namngivningen vara felaktig eftersom den fonologiska informationen som barn har lagrat om orden är underspecifierade (ofullständiga och/eller otydliga) vilket gör namngivning svårt även när "namnet" är känt. Av denna anledning är namngivning en mycket viktig förmåga att träna under förskoleåren.

Barn som har ett mindre ordförråd i ett språk eller otillräcklig muntlig förmåga kan ha färre ord i sitt mentala lexikon. Till exempel kan de ha mindre förmåga att uttrycka ordet för tillhörande bildstimulus, eller ens känna igen och upprepa ett ord de just hört.

Dessutom, kom ihåg att långa ord, till skillnad från kortare ord, kräver att flera fonologiska egenskaper lagras och därför oftare presenteras ofullständiga, oklara eller otydliga än kortare ord. På ett liknande sätt kan ovanligare ord som förekommer mer sällan kräva mer erfarenhet av fonologisk representation.

7.2 Beskrivning av aktiviteterna

I föreliggande didaktisk metod föreslår vi att en samling ord (stimulus) skapas som inkluderar:

- Korta och långa ord i ditt språk (vad betyder det att ett ord är kort och långt? Se på antalet stavelser och antal fonem);
- Ord som förekommer ofta och sällan i ditt språk (vad betyder det att ordet förekommer ofta och sällan respektive? Ofta förekommande ord finns vanligen i barns tal; ovanligare ord hör inte till barnets vardag.

Du behöver använda en docka (och en samling bilder som visar saker eller djur, om du tror att det är nödvändigt).

Barnen får höra att dockan har lärt sig flera nya ord men har lärt sig från någon som har uttalat orden felaktigt. Barnen ombes lära dockan att uttala orden korrekt.

För varje ord, efter att dockan har uttalat ordet fel två gånger ska barnet:

1) härma det dockan sagt ordgrannt

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

2) säga ordet på rätt sätt

Läraren tar i beaktning om barnet korrekt upprepar dockans ljud; identifierar det korrekta ordet; rättar det.

Här följer ett exempel på material som utvecklats av Fawler och Swainson (2004). Papegojaåtergivning refererar till inkorrekt uttal från dockan (en papegoja i deras studie).

**ITEMS USED IN THE PARROT
IMITATION/CORRECTION TASK**

High Frequency, Short (8)	Parrot Rendition
guitar	kitar
pumpkin	punkin
feather	fezzer
sandwich	samwich
breakfast	beffus
pencil	prenzal
dentist	denniss
chimney	chimbley
High Frequency, Long (8)	Parrot Rendition
mosquitoes	mistee-os
arithmetic	ritmetic
electricity	lectrizity
vegetables	vegepuls
computer	percuter
spaghetti	pisgetti
secretary	seckatary
instruments	instaments
microscope	micascope

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

Low Frequency, Short (8)	Parrot Rendition
backpack	packpack
thermos	fermus
stapler	stampler
chipmunk	chickmunk
ostrich	orstrich
penguin	penwin
sandals	spandals
stroller	scroller

A) Förbättring av ordförråd i L1, i ett FL eller det flerspråkiga barnets majoritetsspråk (framtaget av ECEC-lärare och pedagoger från Piacenza, Italien)

Ålder och grupp: 2 till 5 år, beroende på det verbala materialets komplexitet (upp till 7 barn)

Beskrivning:

Psykologiskt ordförråd (känslor): läraren presenterar en samling platskort med ämnet "känslor". Läraren visar flashkortet och upprepar tre gånger ordet som svarar till den känsla som visas. Sedan säger läraren en känsla och ber barnet att röra motsvarande kort.

Alternativt visar läraren en docka och som uppvisar olika känslor, och säger: "ibland är dockan glad", "ibland är dockan ledsen", etc. Därefter ber hon varje barn berätta vilken känsla dockan har. "Dockan är ...", barnet väljer känsla, läraren visar genom dockan den känslan.

Färger: läraren visar ett bär färgade bollar och berättar för barnet vad för färg de har. Läraren tar sedan en boll och visar den för varje barn och frågar på engelska: "vilken färg är detta?". När barnet säger den rätta färgen får det behålla bollen och den återlämnas senare.

Alternativt visar läraren en kasse full av färgglada bollar; i tur och ordning ber läraren varje barn att ta en boll utan att titta och att säga dess färg när de öppnat ögonen. När en röd boll tas ur kassen ropar läraren "BOOM", medan alla andra upprepar bollens färg och klappar bollen.

Ett annat förslag: läraren spiller ut en stor påse med bollar i klassrummet, och ber sedan barnen att titta efter och hitta bollar med en särskild färg och att endast lägga de bollarna tillbaka i påsen, en i taget. Första gången väljs färgen av läraren, därefter väljs den av barnen.

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

Ordförråd om frukter och grönsaker: läraren visar några flashkort som föreställer frukter och grönsaker. Läraren lägger sedan korten upp-och-ned på bordet/mattan, och ber sedan varje barn att vända ett kort och säga vad hen hittade. När alla flashkort är upptäckte tar läraren en påse med frukter och grönsaker. Hon ber sedan varje barn att rita ett sak från påsen, berätta vad hen funnit och placera det på motsvarande flashkort.

Alternativt visar läraren barnet en docka och berättar att dockan är hungrig. Sedan visar läraren en samling plastfrukter och namnger de, en i taget, tre gånger. Läraren frågar sedan varje barn vilken frukt de vill att dockan ska äta och bjuder in de att använda frågan "tycker du om ...?". Dockan svara "jag gillar ..., tack".

Läraren visar dockan flashkortet eller sakerna som barnen redan känner till (känslor, färger, frukter, ansiktets delar) och sedan ber läraren dockan att uttala ordet. Dockan uttalar ordet felaktigt, så att det är möjligt att se om barnet (även ett flerspråkigt barn vars L1 inte är majoritetsspråket) upptäcker felet och rättar det.

Referens:

Fowler, A.E., Swainson, B. (2004). Relationships of naming skills to reading, memory, and receptive vocabulary: evidence for imprecise phonological representations of words by poor readers. *Annals of Dyslexia*, 54, 247-80.

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

8. Språklig översättnings övningar

8.1 Introduktion

Enligt Kultti och kollegor (Kultti & Pramling, 2016, 2017) som har utvecklat idén om språklig översättningsverksamhet (translanguaging) i utbildning, syftar detta koncept på att användningen av två språk (till exempel, majoritetsspråket och engelska) i kommunikation och meta-kommunikation under en översättningsaktivitet inom förskolan.

I deras forskning får barnen först lyssna på en sång, sedan med hjälp av läraren, utmanas de att tillsammans översätta sångtexten till ett annat språk. När barnen har lyssnat på hela sången börjar läraren och barnen tala om hur sångtexten ska översättas, en mening i taget. Genom att göra detta tvingas barnen reflektera över viktiga aspekter i språkets interna struktur såsom godtyckligt användande av ord i en sångtext, skillnaden mellan bokstavligt och bildligt språk mellan olika språk.

Alternativt, istället för att översätta sången, kan barnen läraren helt enkelt låta barnen lyssna på samma (populära) sång i deras L1 (till exempel svenska) och sedan i ett annat språk (till exempel engelska eller finska). I ett sådant fall blir barnen mer medvetna om att samma sång kan skilja sig ordagrant mellan olika språk genom att se likheter och skillnader mellan populära sånger som översatts till flera språk.

8.2 Beskrivning av aktiviteterna

En sådan metodologi erbjuder flera implementeringar.

För det första, om en använder den som en översättningsuppgift (en mening i taget) kan det förbättra barnens kompetens inte endast i deras L1 (beroende på det muntliga innehållet av sången läraren har valt), men givetvis i ett FL eller i deras L2 med.

För det andra kan den appliceras i en flerspråkig kontext med. En lärare kan be en elev (och dess föräldrar) att visa en (populär) sång i deras modersmål, och sedan översätta det till deras majoritetsspråk. Barnen blir medvetna om vilka språk som finns, och även i denna situation förstå att en sång kan förmedla en annan betydelse beroende på vilka ord som använts tvärspråkligt.

Exempel:

“Broder Jacob” i världens alla språk:

<http://demonstrations.free.fr/frere.jacques/>

A) förbättring av språklig överföring i ett flerspråkigt klassrum (framtaget av ECEC-lärare och pedagoger från Sverige)

2016-1- IT02-KA201- 024294

EDUGATE – Flerspråkig undervisning i unga barns utbildning och omvårdnad

Ålder och grupp: 1 till 5 års ålder.

Inledningsvis börja med en liten grupp (2-3 barn). En liten barngrupp kan göra det möjligt att inkludera och engagera all vid senare tillfälle. Vad gäller barnets ålder, inkludera barn som använder muntligt språk (senare i aktiviteten kan barn som lär sig tala inkluderas).

Beskrivning:

Börja med att använda två språk (lägg till ett språk senare, om aktiviteten fungerade väl). Därför är det viktigt att hitta en barnsång som har två versioner. Lärare med en liten barngrupp lyssnar först på barnsången i de två språken. När sången sjungs, se på en musikvideo med bilder från sången (Youtube). Dessa bilder kommer att hjälpa barnen att delta i aktiviteten. Dessa kan även användas för att diskutera möjliga skillnader mellan ett ord som använts i sången och hur bilden såg ut i videon. Se sången i båda språken. Översätt tillsammans delar av sångtexten som är viktig för inläring av det nya språket (ett FL språk). Barnen måste delta aktivt (det är viktigt att läraren intervjuar barnen och inte har en 'monolog'), och stötts av läraren.

Läraren måste uppmärksamma liknelser och skillnader mellan de olika versionerna av sångerna/bilderna genom meta-kommunikation (att tala om språk). Det är viktigt att stötta barn i sin förståelse om att samma sång är annorlunda på olika språk. Dessutom kan läraren hjälpa äldre barn att inse översättningens övergående natur (förändrad mening när någonting översätts från ett språk till ett annat). Uppmärksamma hur barnet förklarar ett ord/koncept eller föreslår ett liknande ord när hen stöter på ett nytt/koncept.

Alternativt kan barnen lyssna på en sång i majoritetsspråket. Efter det ska sången översättas av läraren till engelska. Läraren introducerar och engagerar barnet i övningar såsom: upprepning av verser på engelska och i majoritetsspråket; omformulering till enklare ord ("Så"). Läraren utmanar också barnen genom att fråga olika sorters frågor, såsom: "vad betyder det?", "hur säger man det på engelska?", "vad kan det betyda?", "finns det några andra ord du kan använda för att säga ...", "hur skulle du beskriva ... på engelska?", "hur skulle du beskriva det om du inte får använda det ordet ...". Läraren förser även barnen med motsatta ord/uttryck. Barnen ombes översätta på två sätt när orden/namnen är ovanliga eller påhittade.

Referenser:

Kultti, A. & Pramling, N. (2016). Behind the words: Children and teachers in bilingual preschool negotiating literal/figurative sense when translating the lyrics to a children's song. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 62, 200-212.

Kultti, A. & Pramling, N. (2017). Translation activities in bilingual early childhood education: Children's perspectives and teachers' scaffolding. *Multilingua: Journal of Cross-Cultural and Interlanguage Communication*, 36, 703-725.